

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

Kurikulum se izrađuje u sklopu usluge edukacije dionika za upravljanje Ekološkom mrežom u sklopu OPKK projekta "Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000". Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Naziv:

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

Izradili:

Saša Banić, Javna ustanova „Maksimir“ za upravljanje zaštićenim područjima Grada Zagreba

mr.sc. Josip Hren, MINGOR – Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

Martina Jurjević Varga, Javna ustanova Park prirode Medvednica

Mila Preradović, MINGOR – Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

Dario Rogić, Javna ustanova Park prirode Vransko jezero

Darko Slukan, Javna ustanova Zeleni prsten Zagrebačke županije

Nikolina Šaić, MINGOR – Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

mr.sc. Irina Zupan, MINGOR – Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

Način citiranja:

MINGOR (2022): Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode - Kurikulum modula

Fotografija na naslovnici:

Tajana Uzelac Obradović (DVOKUT-ECRO d.o.o.)

Mjesto i datum izrade:

Zagreb, 28. 6. 2022.

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

Sadržaj:

Uvod	1
Tema 1. Uvod u trening	3
Tema 2. Uvod u zaštitu prirode	4
Tema 3. Zakonodavni okvir zaštite prirode, postupovni i sektorski zakoni	5
Tema 4. Primjeri dobre prakse	8

Uvod

Ovaj trening modul posvećen je edukaciji djelatnika javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže koji su nedavno zaposleni na poslovima neposrednog nadzora - novim čuvarima prirode u svrhu pripreme za polaganje stručnog ispita za čuvara prirode, kao uvjeta za obavljanje poslova neposrednog nadzora.

Trening obuhvaća teme koje se odnose na stručne i zakonske osnove zaštite prirode te organizaciju sustava zaštite prirode, zakonsku regulativu bitnu za obavljanje posla čuvara prirode s posebnim naglaskom na prava, ovlasti i postupanje te na primjere dobre prakse kako bi se u budućnosti kandidatima za polaganje stručnog ispita dao uvid u primjenu znanja te mogućnosti razvoja.

Predmetni kurikulum je osmišljen u svrhu edukacije dionika za upravljanje ekološkom mrežom kao dio OPKK projekta "Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000", koju provodi konzultant DVOKUT-ECRO d. o. o. i ZaVita d. o. o. Kurikulum je razvijen u suradnji s predstavnicima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Uprava za zaštitu prirode, Zavod za zaštitu okoliša i prirode), Javne ustanove Park prirode Medvednica, Javne ustanove Park prirode Vransko jezero, Javne ustanove Maksimir te Javne ustanove Zeleni prsten Zagrebačke županije.

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

Trening modul: *Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode*

Trajanje treninga	Tri (3) dana
Ciljna skupina	Ciljna skupina ovog trening modula su: – djelatnici javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže – čuvari prirode
Ciljevi učenja	Polaznici su upoznati sa svrhom, načelima i organizacijom zaštite prirode (struka/sektor) Polaznici su upoznati s djelokrugom posla čuvara prirode, razumiju zakonodavni okvir i znaju primijeniti ovlasti čuvara prirode Polaznici imaju znanje o specifičnim zaštićenim područjima iz kojih dolaze Polaznici su osposobljeni za provođenje neposrednog nadzora
Očekivani ishodi učenja	Po uspješnom završetku treninga polaznici će: – poznavati opća načela zaštite prirode, biti sposobni prepoznati ulogu pojedinih institucija u zaštiti prirode – poznavati zakonodavni okvir zaštite prirode, postupovne i sektorske zakone – poznavati ovlasti čuvara prirode i znati ih primijeniti – biti upoznati s važnošću i potrebom razvijanja specifičnih vještina (npr. orijentacija, prva pomoć, komunikacijske vještine)
Sadržaj treninga	Trening modula se sastoji od četiri (4) cjeline koji sadržajno doprinose navedenim ciljevima i ishodima učenja: 1. Uvod u trening 2. Uvod u zaštitu prirode 3. Zakonodavni okvir zaštite prirode, postupovni i sektorski zakoni 4. Primjeri dobre prakse

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

1.	Tema 1. Uvod u trening		
Ciljevi učenja	Polaznici prepoznaju ili razumiju važnost i sadržaj treninga. Očekivanja polaznika su prikupljena. Polaznici su motivirani na aktivno sudjelovanje.		
Ishodi učenja	Po završetku ovog modula polaznici će: – razumjeti kontekst, ciljeve i format treninga; – razumjeti svrhu treninga.		
R. br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
1.1	Uvod u sadržaj treninga		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: – predstavljanje predavača i polaznika – upoznavanje sa sadržajem treninga i metodama učenja – upoznavanje s očekivanim ishodima učenja – upoznavanje polaznika i diskusija o temi treninga/očekivanjima treninga	predavanje/ prezentacija	30'
1.2.	Uvod u stručni ispit		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: – upoznavanje sa svrhom stručnog ispita – opis načina poganja ispita	predavanje/ prezentacija	15'
<i>Preporučena literatura:</i> – Pravilnik o sadržaju i načinu polaganja stručnog ispita za glavnog čuvara prirode i čuvara prirode (Narodne novine, 119/17) – Ispit za čuvare prirode – zakonska osnova: https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/zasticena-podrucja/kapaciteti-za-upravljanje-zasticenim-podrucjima/ispit-za – Primjeri pitanja i odgovora kao gradivo za pripremanje stručnog ispita: https://www.haop.hr/hr/cuvari_literatura_ispit			

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

2.	Tema 2. Uvod u zaštitu prirode		
Ciljevi učenja	Polaznici su upoznati sa svrhom, načelima i organizacijom zaštite prirode Polaznici imaju osnovno znanje o specifičnim zaštićenim područjima (uključujući područja ekološke mreže) kojima upravlja javna ustanova iz koje dolaze te razumiju ciljeve njihove zaštite i upravljanja.		
Ishodi učenja	Po uspješnom završetku treninga polaznici će: – poznavati opća načela zaštite prirode i biti sposobni odrediti tko je tko u zaštiti prirode te znati s kime trebaju uspostaviti suradnju u pojedinim segmentima posla		
R. br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
2.1	Uvod u zaštitu prirode		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: – stanje prirode, zašto postoji zaštita prirode, institucionalni i zakonski okvir, osnovni mehanizmi zaštite	predavanje/ prezentacija	45'
	– prezentacija čuvara prirode o područjima kojima upravljaju	prezentacija polaznika	45'
<i>Preporučena literatura:</i>			
– Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja – službena web stranica; www.haop.hr – Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/2017) – Izvješće o stanju prirode 2013. – 2017. – Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) – Direktiva o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC) – Direktiva o očuvanju divljih ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC)			

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

3.	Tema 3. Zakonodavni okvir zaštite prirode, postupovni i sektorski zakoni		
Ciljevi učenja	Polaznici su upoznati upoznati sa zakonskim okvirom zaštite prirode, te postupovnim i sektorskim zakonima relevantnim za obavljanje poslova čuvara prirode Polaznici su upoznati s djelokrugom posla čuvara prirode, razumiju zakonodavni okvir i znaju primijeniti ovlasti čuvara prirode Polaznici su osposobljeni za provođenje neposrednog nadzora		
Ishodi učenja	Po uspješnom završetku treninga polaznici će: – poznavati zakonodavni okvir zaštite prirode, postupovne i sektorske zakone – poznavati ovlasti čuvara prirode i znati ih primijeniti		
R. br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
3.1.	Zakon o zaštiti prirode		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: • odredbe Zakona o zaštiti prirode te njihovo ispravno tumačenje	prezentacija	45'
3.2.	Konvencije, Direktive, ostali zakoni iz područja zaštite prirode		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: • odredbe relevantnih Direktiva i Konvencija, kao i ostalih zakona iz sektora zaštite prirode te njihovo tumačenje i primjena	prezentacija/ vježba	45'
3.3.	Pravilnik o načinu rada i postupanja čuvara prirode,		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: – odredbe Pravilnika i kako ih primjenjivati – načini ispunjavanja obrazaca	prezentacija/ vježba	90'
	– korištenje ovlasti iz Pravilnika	terenska vježba	90'
3.4.	Postupovni propisi		

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: – odredbe Zakona o općem upravnom postupku bitne za rad čuvara prirode (definicija upravne stvari, načini pokretanje upravnog postupka, tko je službena osoba i stranka, načela upravnog postupka, oblik i dijelovi upravnog akta, ispitni postupak) – odredbe Prekršajnog zakona, Kaznenog zakona, Zakona o kaznenom postupku (izabrani dijelovi)	Prezentacija/ predavanje	75'
	– načini pisanja Zapisnika	vježba (i domaća zadaca)	60'
3.5.	Sektorski zakoni s odgovarajućim primjerima		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: – zakoni čije odredbe su primjenjive na radne aktivnosti čuvara prirode (pr. Zakon o šumama, Zakon o vodama, Zakon o morskom ribarstvu, Zakon o slatkovodnom ribarstvu, Zakon o lovstvu, Zakon o gospodarenju otpadom, Zakon o gradnji, Zakon o građevinskoj inspekciji, Zakon o koncesijama te podzakonski akti) - tko je nadležan za provođenje zakona, koje nadležnosti čuvara prirode nalazimo u istima (nadzor uvjeta zaštite prirode), poznavanje nadležnosti ostalih službi (inspekcija, lovočuvara, vodočuvara, ribočuvara, komunalnih i poljoprivrednih redarstava) i dr.	prezentacija/ predavanje s primjerima	90'
	– studija slučaja (<i>case study</i>)	vježba (<i>case study</i>)	90'
<u>Preporučena literatura:</u> – Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) – Direktiva o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC) – Direktiva o očuvanju divljih ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC) – Pravilnik o načinu rada i postupanja čuvara prirode (NN 35/2021) – Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09, 110/21) – Zakon o šumama (NN 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20)			

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

- Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21)
- Zakon o morskom ribarstvu (NN 62/17, 130/17, 14/19)
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu (NN 63/19)
- Zakon o lovstvu (NN 99/18, 32/19, 32/20)
- Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)
- Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19)
- Zakon o građevinskoj inspekciji (NN 153/13)
- Zakon o koncesijama (NN 69/17, 107/20)
- Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18)
- Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 80/22)
- Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09, 110/21)
- Zakon o državnom inspektoratu (NN 115/18, 117/21)

Kurikulum trening modula: Uvod u zaštitu prirode i neposredni nadzor za čuvare prirode

4.	Tema 4. Primjeri dobre prakse		
Ciljevi učenja	Polaznici su osposobljeni za provođenje neposrednog nadzora Polaznici su upoznati s primjerima dobre prakse u provođenju neposrednog nadzora		
Ishodi učenja	Po uspješnom završetku treninga polaznici će: – biti upoznati s primjerima dobre prakse u provođenju neposrednog nadzora – biti upoznati s važnošću i potrebom razvijanja specifičnih vještina (pr. orijentacija, prva pomoć, komunikacijske vještine)		
R. Br.		Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
4.1	Suradnja s dionicima i lokalnom zajednicom		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: - potreba komunikacije s lokalnom zajednicom - važnost suradnje s dionicima, pristojnost i prezentnost, - važnost suradnje s drugim službama ustanove i motivacija	Prezentacija/ moderirana diskusija	90'
4.2.	Osobni razvoj		
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: - važnost cjeloživotnog obrazovanja (pr. orijentacija, prva pomoć) - načini i sredstva komunikacije, - korištenje Bioportal-a - osobna motivacija (mogućnosti napredovanja),	moderirana diskusija	90'